

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2760

Vragen van het lid **Lucassen** (PVV) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht dat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw heeft meegewerkt aan het gebruik van risicovolle financiële producten door woningcorporaties* (ingezonden 16 mei 2012).

Antwoord van minister **Spies** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 11 juni 2012)

Vraag 1

Bent u bekend met de inhoud van het bericht «Waarborgfonds stimuleerde risico's»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) onvoldoende heeft opgetreden tegen het gebruik van risicovolle financiële producten door woningcorporaties, zelfs toen woningcorporatie Vestia in 2008 al een kwart miljard euro moest bijstorten vanwege het gebruik van derivaten?

Antwoord 2

Een situatie zoals bij Vestia levert niet alleen lessen op voor het WSW maar voor alle partijen die daarbij betrokken zijn geweest. Allereerst natuurlijk voor het bestuur en de interne toezichthouders van Vestia zelf. Maar ook de betrokken banken, de controlerende accountants, de rijksoverheid, het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV) als financieel toezichthouder en het WSW als borgings-instelling dienen bij zichzelf en elkaar te rade te gaan hoe een dergelijke situatie als bij Vestia in de toekomst moet en kan worden voorkomen. Bij de herziening van de Woningwet en de daaraan verbonden algemene maatregel van bestuur zal nadrukkelijk aandacht worden besteed aan het financiële beheer van corporaties en het toezicht daarop in het algemeen en aan het gebruik van derivaten in het bijzonder. Daarnaast zal, zoals aangekondigd in mijn brief van 5 april jl.,² een externe commissie mij gaan adviseren over het financiële kader en toezicht rond corporaties. Tevens

¹ NRC, 12 mei 2012.

² TK 2011–2012, 29 453, nr. 243.

zal ik op korte termijn de regels inzake het gebruik van derivaten door woningcorporaties aanscherpen.

Vraag 3

Is het waar dat het WSW zijn goedkeuring gaf aan banken voor de verkoop van ingewikkelde financiële producten aan woningcorporaties? Was en is het WSW voldoende in staat om de risico's van dit soort producten te beoordelen?

Antwoord 3

In reactie op het artikel heeft het WSW mij laten weten dat het naast de monitoring van de risico's een actieve rol heeft in het toegankelijk houden van financieringskanalen en dat dit vanuit het WSW overleg met banken en (eind)beleggers zoals verzekeraars en pensioenfondsen vereist. Het WSW heeft overlegd met enkele financiële instellingen om tot standaardbepalingen inzake derivaten te komen. Daarbij is alleen gekeken naar strijdigheid met het Reglement van deelneming en of er geen zekerheden van corporaties worden gevraagd die botsen met de zekerheden die het WSW heeft verkregen. Het WSW is echter geen partij geweest bij de derivatentransacties. Deze werden immers niet door het WSW geborgd. Corporaties dienden primair zelf de voorwaarden van te sluiten derivatencontracten te beoordelen. Bij twijfel konden deze aan het WSW worden voorgelegd ter toetsing op strijdigheid met de WSW-voorwaarden.

Vraag 4

Is het waar dat het WSW jarenlang geen informatie kreeg van woningcorporatie Vestia over de derivatenportefeuille? Hoe kan het dat het WSW desondanks toch leningen van Vestia bleef borgen, ondanks dat er geen inzicht was in de financiële risico's die deze woningcorporatie liep?

Antwoord 4

Nee, het is niet juist dat het WSW jarenlang geen informatie kreeg van Vestia over haar derivatenportefeuille. Dat blijkt alleen al hieruit dat in elk jaarverslag van Vestia in de afgelopen jaren informatie was opgenomen over de derivatenportefeuille. Wel zijn er gereede twijfels over de vraag of de door Vestia aan het WSW verstrekte informatie steeds, en met name in 2011, tijdig, volledig en transparant is geweest. Zolang het WSW op basis van de haar bekende informatie niet kon constateren dat de derivatenportefeuille van Vestia in strijd was met de WSW-voorwaarden had zij geen grond om haar borgingsvolume te beperken.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het WSW heeft gefaald in zijn toezichthoudende taak? Welke conclusies trekt u uit dit falen?

Antwoord 5

Het WSW is een privaatrechtelijke instelling die leningen borgt die corporaties aantrekken ter financiering van hun investeringen in de sociale woningbouw. De borging van het WSW maakt het mogelijk dat corporaties voldoende toegang hebben tot de kapitaalmarkt en over financiering kunnen beschikken tegen een relatief lage prijs. Het WSW heeft echter geen op publiekrecht gebaseerde toezichthoudende taak. Het toezicht dat zij uitoefent hangt uitsluitend samen met de risico's die zij loopt vanwege haar borgingsfunctie. Dat laat onverlet dat, zoals aangegeven bij vraag 2, het WSW net als alle andere bij Vestia en haar derivatengebruik betrokken partijen lessen dient te leren uit de bij Vestia ontstane situatie. Daar zal ik het WSW ook op aanspreken.